

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ**

Кафедра теорії та історії держави і права, конституційного права

ПОГОДЖЕНО:

«_____» _____ 2019 р.

**СИЛАБУС
навчального курсу «Методика викладання права»
спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»
форма навчання: денна**

Кредити та кількість годин: 4 кредити ECTS; години: 16 лекційних, 24 семінарських та 80 самостійна робота.

Анотація курсу

Підвищення якості та ефективності юридичної освіти неможливо без висококласних науково-педагогічних працівників. Викладачі юридичних закладів вищої освіти і факультетів, як правило, не мають професійної педагогічної освіти, а є фахівцями різних предметних областей, які не орієнтовані на діяльність в сфері освіти. В той же час не можна забувати про важливу роль фонду актуальних педагогічних знань, умінь і навичок юристів в їх практичній діяльності. Чи усвідомлюєте ви необхідність юридичного виховання і навчання, які цілі і завдання вони вирішують? Хто і заради кого здійснює цей процес? Чому навчати і які цінності передавати в цілісному педагогічному процесі системи вищої юридичної освіти? Де вчити і виховувати і якими повинні бути існуючі в нашій країні педагогічні системи і освітні моделі вищої юридичної освіти? Кому і як управляти системою вищої юридичної освіти?

Курс «Методика викладання права» закладає базу розуміння майбутнім фахівцем системи і процесів юридичної освіти, юридичного виховання, навчання і юридичного розвитку. Дисципліна озброює величезним обсягом науково обґрунтованих рекомендацій по оптимізації і вдосконаленню юридичної освіти. Розкриває професійні методики, що становлять основу навчальної дисципліни, покликані допомогти майбутньому науково-педагогічному працівнику закладу вищої школи опанувати професійною майстерністю викладання юридичних дисциплін. Вчить розумінню самому і вмінню пояснити аудиторії знання про право.

«Методика викладання права» обумовлена тим, що вивчення цієї дисципліни дозволяє забезпечити отримання магістрантами професійних знань і практичних навичок в галузі викладання правових дисциплін. Методика викладання правових дисциплін логічно пов'язана з іншими юридичними дисциплінами і є методологічною основою у процесі їх викладання. Навчальна дисципліна пов'язана з педагогікою, психологією, філософією, логікою, соціологією, риторикою, соціологією, теорією держави і права.

Опанування знаннями з курсу реалізується за допомогою основних організаційних форм навчання: лекцій, семінарів, консультацій, самостійної роботи тощо. Остання займає провідне місце в системі навчального процесу та передбачає аналітичний розгляд наукових та методичних праць; аналіз конкретних виробничих ситуацій та підготовку аналітичних доповідей; виконання завдань у рамках дослідницьких проектів.

Мета курсу

Метою навчальної дисципліни є отримання майбутніми магістрами глибоких і міцних знань з методики викладання права у закладах освіти, формування їм навичок творчості в навчанні курсантів, студентів, слухачів, ознайомлення із особливостями професійної майстерності та педагогічної техніки науково-педагогічного працівника. Майбутній фахівець має

усвідомити вимоги до сучасного викладача, його фундаментальну наукову підготовку, високий світоглядний і методичний рівень проведення різних навчальних занять, сучасне педагогічне мислення та гуманістичну спрямованість діяльності.

Організація навчання

Тематичний план

№	Назва теми	Всього годин	Лекції	Семінари	Самостійна робота
Розділ 1. Теоретичні засади методики викладання права					
1	Педагогіка вищої школи	15	2	2	11
2	Юридична освіта в Україні	15	2	2	11
3	Правове виховання як складова освітнього процесу	15	2	2	11
4	Науково-методичне забезпечення навчального процесу	15	2	2	11
Всього за розділ 1		60	8	8	44
Розділ 2. Форми і методи викладання права					
5	Форми навчального процесу у вищій школі. Основні форми проведення навчальних занять.	15	2	6	7
6	Організація самостійної роботи при вивченні юридичних дисциплін.	15	2	4	9
7	Забезпечення контролю й оцінювання знань, умінь, навичок при вивченні права.	15	2	2	11
8	Використання сучасних освітніх технологій	15	2	4	9
Всього за розділ 2		60	8	16	36
Всього годин за курсом		120	16	24	80

Завдання до семінарських занять

Семинарські заняття системно охоплюють увесь курс, допомагають здобувачам усвідомити його значення, обсяг і структуру, зміст окремих розділів і тем, надають змістовну, організаційну та методичну допомогу у самостійному їх вивченні, визначають найбільш складні теми та питання і допомагають їх засвоїти. Підготовка до семінарського заняття передбачає опрацювання матеріалів з теми, що виноситься на заняття, а також оволодіння комплексом контрольних питань.

Плани семінарських занять

Тема 1. Педагогіка вищої школи – дослідження закономірностей розвитку, виховання і навчання

1. Основні поняття педагогіки: виховання, навчання, освіта, розвиток особистості.
2. Мета та задачі педагогіки вищої школи: дослідження закономірностей розвитку, виховання і навчання курсантів, студентів, слухачів.
3. Сутність компетентнісного підходу у вищій професійній освіті.
4. Методика викладання юридичних дисциплін як навчальна дисципліна.
5. Організація праці викладача ВНЗ. Педагогічне навантаження.

Література: основна № 1-3, 5-7, 13-16; допоміжна № 4-4, 7-9, 18, 26, 27, 30.

Тема 2. Система вищої юридичної освіти: тенденції та перспективу розвитку

1. Філософські, загальнокультурні та правові засади сучасної юридичної освіти в Україні.
2. Поняття та принципи юридичної освіти в Україні.
3. Актуальні проблеми сучасної юридичної освіти в Україні.
4. Методика викладання юридичних дисциплін у ВНЗ ДПтС України.
5. Організаційні форми методичної роботи науково-педагогічних працівників ВНЗ ДПтС України.

Література: основна № 4-5, 12-14, 16; допоміжна № 1, 2, 10, 12, 21, 29, 30, 32.

Тема 3. Виховна функція юридичної освіти

1. Цілі, принципи і методи виховання.
2. Сутність та специфіка виховної роботи в юридичному вищому навчальному закладі.
3. Зміст виховання в юридичному навчальному закладі.
4. Професійна вихованість майбутнього юриста як результат професійного виховання.

Література: основна № 1, 3, 10-14; допоміжна № 3, 4, 7-8, 13, 27, 37.

Тема 4. Науково-методичне забезпечення навчального процесу викладання права

1. Місце і роль методичного забезпечення навчального процесу для якісної підготовки фахівців.
2. Освітньо-професійна програма та її компоненти.
3. Інформаційно-методичні матеріали, їх характеристика та вимоги до укладання.
4. Комп'ютерна підтримка навчального процесу. Основні види електронних навчальних матеріалів, характеристика сфер їх застосування.

Література: основна № 1, 2, 4-6, 9-11, 16; допоміжна № 2, 8, 9, 18, 19, 25, 29, 32, 35, 36.

Тема 5.1. Лекція як організаційно-методична форма навчання

1. Форми організації навчання з права в закладах освіти різних типів, їх основна характеристика і типологія.
2. Поняття, мета та основні функції лекції. Основні вимоги до лекцій з юридичних дисциплін.
3. Методика підготовки та структура лекції.
4. Види лекції. Особливості лекцій на різних курсах.
5. Завдання, переваги і недоліки лекційного викладу навчального матеріалу.

Література: основна № 5-9, 11, 13-16; допоміжна № 2, 6, 19, 20, 23-25, 28.

Тема 5.2. Сутність та місце у навчальному процесі семінарських занять з юридичних дисциплін

1. Місце і роль семінарського заняття в організації навчального процесу.
2. Види і методика проведення семінарських занять з юридичних дисциплін.
3. Форми проведення семінарських занять.
4. Структура та план-конспект семінарського заняття.
5. Роль викладача в проведенні семінару.

Література: основна № 5-9, 11, 13-16; допоміжна № 2, 6, 19, 21, 24, 25, 31, 34, 39.

Тема 5.3. Методика підготовки та проведення практичних занять з викладання права

1. Мета і завдання практичних занять. Форми і методи підготовки і проведення практичних занять. Співвідношення практичних занять і теоретичних семінарських занять.

2. Рішення практичних завдань як основний етап практичного заняття з юридичних дисциплін.
 3. Виконання практичних завдань при проведенні практичного заняття. Форми практичних завдань.
 4. Особливості проведення практичного семінару по складанню правових документів з відповідних юридичних дисциплін професійного напрямку.
- Література: основна № 5-9, 11, 13-16; допоміжна № 2, 6, 19-21, 24,25, 31, 34, 39.*

Тема 6.1. Методика організації та керівництва самостійною роботою

1. Самостійна робота – необхідна умова підвищення якості навчального процесу.
 2. Розвиток здібностей курсантів, студентів та слухачів до самостійної роботи.
 3. Форми, види та обсяг самостійної роботи у вищих навчальних закладах.
 4. Методика організації та проведення індивідуальних занять і консультацій.
 5. Роль викладача у створенні необхідних умов і організації контролю за ходом самостійної роботи.
- Література: основна № 4-6, 8, 9, 15, 16; допоміжна № 2-4, 13-17, 19, 33, 39.*

Тема 6.2. Організація та методика науково-дослідницької роботи

1. Загальні засади науково-дослідної роботи у вищих навчальних закладах.
 2. Методика організації роботи курсантів, студентів та слухачів з написання курсових, дипломних та магістерських робіт.
 3. Вибір та конкретизація теми.
 4. Характеристика проблемної ситуації.
 5. Теоретичний апарат дослідження.
- Література: основна № 4-6, 8, 9, 15, 16; допоміжна № 2-4, 13-17, 19, 33, 39.*

Тема 7. Контроль якості засвоєння знань курсантів, студентів та слухачів з юридичних дисциплін

1. Місце і роль контролю у навчальному процесі. Організація контролю якості засвоєння курсантами, студентами знань з юридичних дисциплін. Основні функції, види та форми контролю.
2. Організація контролю якості поточної успішності курсантів, студентів. Рейтингова система контролю якості.
3. Методика проведення проміжних контрольних робіт з юридичних дисциплін. Тестування як форма поточного контролю.

4. Методика організації проміжної атестації курсантів, студентів. Особливості проведення заліків та іспитів. Комплексні екзаменаційні білети та методика їх розробки.
 5. Підсумкова державна атестація. Методика складання програми підсумкового іспиту і екзаменаційних білетів.
 6. Організація захисту курсових, дипломних та магістерських робіт.
- Література: основна № 5-9, 13, 14, 16; допоміжна № 4, 5, 20, 22, 35, 36, 38, 39.*

Тема 8.1. Освітні технології викладання права

1. Сутність і роль сучасних освітніх технологій.
 2. Проблеми втілення освітньої технології у ВНЗ.
 3. Організація проблемного навчання. Види інтенсивних технологій.
 4. Методика використання інформаційних технологій навчання: дистанційне навчання, комп'ютерні засоби професійно-педагогічної комунікації.
- Література: основна № 4, 5-9, 13, 16; допоміжна № 3, 4, 6, 13-15, 20, 24, 32.*

Тема 8.2. Методика використання ігрових технологій

1. Методологія інтерактивного навчання. Ігрові форми в викладанні цивільно-правових дисциплін та їх дидактична цінність.
 2. Ділова гра: цілі, учасники, послідовність проведення. Особливості участі викладача в підготовці і проведенні ділової гри.
 3. Рольова гра: цілі, учасники, послідовність проведення. Види рольових ігор.
 4. Ігровий судовий процес: цілі, учасники, послідовність проведення.
 5. Групова дискусія: цілі, учасники, послідовність проведення. Види групових дискусій: кооперативні та конкурентні.
- Література: основна № 4, 5-9, 13, 16; допоміжна № 3, 4, 6, 13-15, 20, 24, 32.*

Завдання для самостійної роботи

Ряд питань навчальної дисципліни виносяться на самостійне опрацювання. Виконання самостійної роботи оцінюється окремо та є невід'ємною складовою успішного проходження курсу. Для виконання завдань самостійної роботи вам необхідно зробити конспект нижчезазначених питань. Кожне питання має бути ґрунтовно висвітлене в обсязі не менше чотирьох сторінок рукописного тексту.

Теми завдань для самостійної роботи:

1. Можливі варіанти покращення викладання юридичних дисциплін.
2. Закон України «Про вищу освіту»: зміни та доповнення.
3. Сутність та значення методики викладання дисциплін у вищій школі.
4. Система вищої освіти України в радянський період. Сучасні тенденції розвитку вищої освіти і перспективи української вищої школи.
5. Зародження і основні тенденції розвитку вищої освіти України ХХ-ХХІ ст.
6. Відмінності національної системи освіти від Європейської.
7. Поняття державного стандарту вищої юридичної освіти.
8. Нормативна частина змісту вищої юридичної освіти.
9. Сучасний стан та тенденції змін у закладах вищої освіти України.
10. Пріоритетні напрями державної політики щодо розвитку вищої освіти в Україні.
11. Майстерність педагогічного спілкування.
12. Значення педагогічного спостереження і аналізу.
13. Особливості виховання курсантів, студентів та слухачів у закладі вищої освіти.
14. Сутність виховання як елемента педагогічного процесу.
15. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні, наочні, практичні.
16. Нормативно-методичні положення по розробці засобів діагностики рівня підготовки курсанта, студента, слухача.
17. План-конспект заняття, опорні конспекти: структура, методичні підходи до написання.
18. Пріоритетність знання предмету чи володіння методикою викладання, вміння переконливо викладати свої думки тощо.
19. Структура, текст та мова лекції.
20. Основні функції семінарських занять: поглиблення, конкретизація, систематизація знань, одержаних на лекціях і під час самостійної роботи.
21. Основні завдання практичних занять з курсу дисциплін, що вивчаються.

22. Поняття самостійної роботи курсантів (студентів, слухачів) та її організація.
23. Методичне забезпечення самостійної роботи курсантів (студентів, слухачів).
24. Особливості самостійної роботи курсантів (студентів, слухачів) із різних юридичних дисциплін.
25. Розвиток навичок самостійної роботи у курсантів, студентів, слухачів.
26. Особливості консультативної діяльності викладача в процесі підготовки наукових рефератів, курсових, дипломних, курсових робіт.
27. Методи контролю засвоєння знань курсантів, студентів, слухачів: їх види і загальна характеристика.
28. Структурні компоненти методики контролю як цілісної системи.
29. Тестування як форма збільшення об'єктивності оцінки знань вмінь та навичок курсанта, студента, слухача.
30. Зміст інноваційних педагогічних технологій активізації навчання.
31. Методи та форми активізації навчального процесу.
32. Модель семінарського заняття в активній формі.
33. Методика організації та проведення дидактичних ігор в системі управління навчально-творчою діяльністю курсантів, студентів та слухачів.

Індивідуальні завдання

1. Підготуйте візуальне супроводження в програмі «PowerPoint» до тексту лекції, що відповідає напряму Вашого магістерського дослідження.
2. Підготуйте методичні рекомендації щодо проведення семінарського (або практичного) заняття за темою, що відповідає напряму Вашого магістерського дослідження.
3. Підготуйте план-конспект семінарського заняття за темою, що відповідає напряму Вашого магістерського дослідження.
4. Підготуйте текст лекції за темою, що відповідає напряму Вашого магістерського дослідження.
5. Складіть структурно-логічну схему етапів організації та проведення державного іспиту.

6. Складіть структурно-логічну схему етапів підготовки доповіді та реферату.
7. Складіть структурно-логічну схему етапів підготовки курсової, дипломної та магістерської роботи.
8. Складіть структурно-логічну схему етапів підготовки та проведення лекції.
9. Складіть структурно-логічну схему етапів підготовки та проведення лабораторного заняття із прикладних юридичних дисциплін.
10. Складіть структурно-логічну схему навичок, які повинен опанувати курсант, студент або слухач під час проходження практики.

Також видами індивідуальних науково (навчально)- дослідницьких завдань є:

- виступ на наукових конференціях;
- участь у інтернет-конференціях;
- участь у Всеукраїнських та регіональних олімпіадах;
- реферат з теми (розділу) або вузької проблематики;
- розв'язування та складання практичних, ситуативних задач різного рівня з теми, розділу або курсу;
- розроблення тестових завдань;
- підготовка комп'ютерних презентацій по окремих темах;
- написання есе, творчих завдань тощо.

Література: основна № 1, 3, 4, 7-9 13-16; допоміжна № 1-5, 7, 12-16, 24-29, 31-37.

Порядок оцінювання

Оцінювання ваших досягнень відбувається за системою відображеною в Таблиці 1.

Таблиця 1

№	Назва теми	Всього балів	Форма заняття та	
			Семінарські заняття	Практичні заняття
Розділ 1. Теоретичні засади методики викладання права				
1.	Педагогіка вищої школи	3	3	-
2.	Юридична освіта в Україні	3	3	-
3.	Правове виховання як складова освітнього процесу	3	3	-
4.	Науково-методичне забезпечення навчального процесу	3	3	-

Розділ 2. Форми і методи викладання права				
5.	Форми навчального процесу у вищій школі. Основні форми проведення навчальних занять.	9	9	-
6.	Організація самостійної роботи при вивченні юридичних дисциплін.	6	6	-
7.	Забезпечення контролю й оцінювання знань, умінь, навичок при вивченні права.	3	3	-
8.	Використання сучасних освітніх технологій	6	6	-
Разом		36	36	-
Виконання завдань для самостійної та індивідуальної роботи		24		
екзамен		40		
Всього		100 балів		

Поточна оцінка знань магістрантів денної форми навчання під час семінарських занять здійснюється за чотирьохбальною системою (від «3» до «-1» балів):

- найвищий бал – «3» може отримати магістрант, який бездоганно виконав завдання або практичні вправи, який демонструє спроможність самостійно мислити, поєднуючи високий рівень володіння теоретичним матеріалом з умінням розв'язувати практичні завдання, переконливо аргументувати свою позицію, адекватно використовуючи понятійно-категоріальний апарат певної дисципліни; аналізувати й оцінювати різноманітні явища і факти, встановлюючи логічний зв'язок між ними та виявляючи об'єктивні закономірності; знаходити джерела необхідної інформації й використовувати отримані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності, використовувати набуті знання та вміння в нетипових ситуаціях;

- бал «2» виставляється за вміння самостійно відтворювати знання з елементами їх перетворення; застосування їх у видозмінених, але близькій до типової ситуації, потребуючи при цьому допомоги викладача; давати свою власну інтерпретацію матеріалу (пояснювати, коротко викладати); уміти встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; здійснювати перенесення дій; за виконання практичних завдань або вправ з незначною кількістю помилок;

- бал «1» виставляється за вміння самостійно відтворювати інформацію та застосовувати її в типових ситуаціях, виявляючи при цьому невпевненість у своїх діях; встановлювати зв'язки нових знань з раніше засвоєними; проводити порівняння, робити висновки (за

допомогою викладача); виконувати в цілому правильно, хоча й зі значною кількістю помилок, практичні завдання та вправи;

- бал «-1» виставляється за незадовільний рівень знань та умінь, а також за невідповідність до заняття.

З метою точнішого визначення ступеня готовності магістранта до навчальної роботи або його безпосередньої участі в цій роботі можуть використовуватися диференційовані бали («+0,5»; «+1,5»; «+2,5»).

Увесь комплекс самостійної та індивідуальної роботи може бути оцінений максимум в 24 бала. Наукова публікація або підготовка конкурсної наукової роботи з проблематики навчального курсу – до 24 балів. Доповідь на науково-практичну конференцію, круглий стіл, засідання наукового гуртка кафедри – 15-20 балів. Розробка сценарію ділової гри на семінарське заняття – 10-15 балів. Мультимедійні презентації – 0-12 балів. розроблення тестових завдань – 0-15. Анотація статей, які включені до наукових періодичних видань або збірки наукових робіт – 0-10 балів. Складення таблиці, розробка схеми або інших наочних навчальних матеріалів за проблематикою дисципліни 0-7 балів. Есе – 0-7 балів. Підготовка кросвордів за тематикою дисципліни – 0-5 балів.

Підсумковий контроль з дисципліни відбувається у вигляді усного екзамену на якому ви можете отримати до 40 балів в залежності від повноти та обґрунтованості ваших відповідей. У кожному екзаменаційному білеті зазначено три питання. Схема переведення балів у підсумкову оцінку наведена в Таблиці 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
64-74	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Перелік питань до іспиту

1. Методологічні аспекти організації сучасної вищої освіти.
2. Особливості розвитку курсантсько-студентської молоді, врахування їх у навчально-виховному процесі вищої школи.

3. Особливості адаптації курсантів, студентів до навчально-виховного процесу у вищій школі.
4. Організаційно-педагогічні основи діяльності вищого навчального закладу за Законом України “Про вищу освіту”.
5. Рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти.
6. Стандарти освітньої діяльності та вищої освіти.
7. Управління у сфері вищої освіти.
8. Забезпечення якості вищої освіти.
9. Правовий статус та основні завдання вищого навчального закладу.
10. Доступ до вищої освіти.
11. Організація освітнього процесу.
12. Учасники освітнього процесу.
13. Мета і завдання наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності у вищих навчальних закладах.
14. Державний та громадський контроль у сфері вищої освіти.
15. Основні проблеми сучасної юридичної освіти.
16. Психологічні аспекти навчального процесу у закладах вищої освіти.
17. Формування у курсантів, студентів внутрішньої мотивації навчання.
18. Підходи до організації навчального процесу у вищій школі, його структура.
19. Особливості підготовки для вищих навчальних закладів викладачів, які не мають педагогічної освіти.
20. Сутність і зміст освіти в Україні.
21. Роль і значення юриспруденції в сучасному суспільстві.
22. Сутність методики викладання права у вищій школі.
23. Роль і значення методики викладання права у формуванні правової культури населення.
24. Зміст виховання в юридичному навчальному закладі.
25. Методологічні та методичні проблеми організації юридичної освіти.
26. Організаційні форми методичної роботи викладачів, кафедр, факультетів і ВНЗ ДПтС України.
27. Місце і роль методичного забезпечення навчального процесу для якісної підготовки фахівців.
28. Роль електронних підручників та посібників у навчальному процесі.
29. Роль лекції в навчальному процесі.
30. Основні функції лекції: інформаційна, орієнтуюча, пояснювальна та інші.
31. Читання лекції як особлива дидактична діяльність.
32. Види лекцій та їх особливості.
33. Методика підготовки та проведення лекцій із юридичних дисциплін.
34. Пізнавальні компоненти лекції: факти, аналіз фактичного матеріалу, форми систематизації фактичного матеріалу.
35. Навчально-методичне забезпечення лекцій.
36. Особистість лектора і її вплив на якість лекції.

37. Значення семінарських занять у процесі професійного навчання.
38. Роль оволодіння теоретичними знаннями для практичної діяльності юриста.
39. Різні форми проведення семінарів.
40. Роль семінарського заняття в навчальному процесі.
41. Навчально-методичне забезпечення семінарських занять.
42. Дискусія як вид семінарського заняття, особливості її підготовки та перевірки.
43. Мета та завдання практичних занять.
44. Типи семінарських та практичних занять, критерії аналізу їхньої організації.
45. Методика підготовки та проведення семінарського заняття із юридичних дисциплін.
46. Методика проведення практичного заняття із юридичних дисциплін.
47. Роль практичного заняття в навчальному процесі.
48. Сутність та структура науково-методичного забезпечення навчального процесу.
49. Методика проведення державного іспиту із юридичних дисциплін.
50. Методика проведення заліків та екзаменів із юридичних дисциплін.
51. Методика проведення контрольних робіт і колоквиумів із юридичних дисциплін.
52. Методика проведення практичних занять.
53. Рішення навчальних завдань як ефективний метод осмислення юридичних знань.
54. Практичні заняття, їх відмінність від семінарських занять.
55. Моменти гри у викладанні юридичних дисциплін і їх дидактична цінність.
56. Гра як засіб оволодіння фундаментальними теоретичними юридичними знаннями.
57. Гра як форма і метод контекстного навчання.
58. Проблеми організації контролю якості засвоєння знань курсантів, студентів, слухачів.
59. Основні функції, види і форми контролю.
60. Особливості контролю якості засвоєння знань курсантів, студентів, слухачів при навчанні юриспруденції.
61. Методи педагогічного контролю.
62. Підсумкова державна атестація. Методика складання програми підсумкового іспиту і екзаменаційних білетів.
63. Рейтингова система контролю якості.
64. Тестування як різновид контролю.
65. Підсумкова державна атестація і підготовка до неї викладача.
66. Роль самостійної роботи при засвоєнні юридичних знань.
67. Форми, види та обсяг самостійної роботи у вищих навчальних закладах.

68. Вміння курсантів, студентів та слухачів самостійно працювати з нормативно правовими актами та юридичної літературою.
69. Керівництво викладачем самостійною роботою курсантів, студентів, слухачів.
70. Методика організації та проведення індивідуальних занять і консультацій.
71. Методика проведення ігрових занять із юридичних дисциплін.
72. Загальні методичні принципи викладання юридичних дисциплін.
73. Особливості викладання окремих правових дисциплін.
74. Методика підготовки й написання контрольної роботи (реферату).
75. Методичні особливості підготовки курсової, дипломної, магістерської роботи та їх захисту.
76. Практика курсантів, студентів, слухачів – важлива форма навчального процесу.
77. Впровадження сучасних технологій навчання на заняттях у вищій школі.
78. Сучасні проблеми, шляхи і засоби виховання курсантсько-студентської молоді.
79. Психолого-педагогічні особливості курсантів, студентів як суб'єктів навчання і виховання.
80. Характеристики сучасних педагогічних технологій.
81. Класифікація педагогічних технологій.
82. Методика використання інформаційних технологій навчання.
83. Актуальні аспекти інноваційної педагогіки.
84. Професійний розвиток викладача вищої школи України.
85. Роль викладача вищої школи в нормальній якійсній підготовці майбутніх фахівців певної спеціальності.
86. Гуманістична спрямованість особистості викладача.
87. Сутність, специфіка, структурні компоненти педагогічної діяльності викладача вищої школи.
88. Форми і методи підготовки і проведення практичних занять.
89. Навчально-методичне забезпечення практичних занять.
90. Сутність і роль сучасних освітніх технологій.

Політика академічної доброчесності

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших магістрантів;

- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань магістрантів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти в Україні: історія, теорія: підручник. Київ: Либідь, 1998. 560 с.
2. Вища освіта і наука: науково-аналітичний огляд / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Наук. б-ка ім. М. Максимовича, Інформ.-бібліогр. від.; [упоряд.: Т. М. Белоусова, А. В. Козонущенко; за заг. ред. І. І. Тіщенко; наук. ред.: д-р наук з соціальних комунікацій О. О. Сербін]. Київ: [б. в.], 2018. № 4/5 (квітень–травень). 116 с.
3. Вітвицька С. Основи педагогіки вищої школи: підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 384 с.
4. Гусарев С. Д. Юридична діяльність: методологічні та теоретичні аспекти: монографія. Київ: Знання, 2005. 375 с.
5. Дубасенюк О. А., Антонова О. Є. Методика викладання педагогіки: курс лекцій. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 328 с.
6. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Вінниця: Ніланд ЛТД, 2015. 224 с.
7. Козлова Г. М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2014. 200 с.
8. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьєва, Г. І. Матукова. Сімферополь: Дайфі, 2011. 270 с.
9. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2007. 232 с.
10. Ортинський В. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. Київ: Центр навчальної літератури, 2016. 472 с.
11. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
12. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
13. Резван О. Методика викладання у вищій школі. Харків: Міськдрук, 2012. 152 с.
14. Теорія і методика викладання в вищій школі: навч. посіб. для підготовки докторів філософії очної форми навчання / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: І. О. Казак. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 116 с.
15. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. 2-ге вид., доповн. Київ: Академвидав, 2014. 456 с.
16. Чужикова В. Г. Методика викладання права: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2009. 425 с.

Допоміжна:

1. Андрощук А. Професія юриста в країнах Європейського Союзу. *Юридичний журнал*. Київ, 2011. С. 34–37.
2. Андрусишин Б. І., Гуз А. М. Методика викладання правознавства у вищому навчальному закладі / заг. ред. Ю. С. Шемшученка. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. 190 с.
3. Артикуца Н. В. Інноваційні методики викладання дисциплін у вищій юридичній освіті. Київ: Стилос, 2005. С. 3–25.
4. Атаманчук Н. Запровадження педагогічних інновацій у вищій школі. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2016. № 5 (59). С. 50–57.
5. Барбашова І. А. Загальні основи педагогіки: навч. посібник для студентів ВНЗ. 2-ге видання. Донецьк: Ландон-XXI, 2011. 228 с.
6. Ващук Ф. Г. Перехід до інноваційних технологій у вищій освіті – вимога часу // *Інтеграція в європейський освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи: монографія / за заг. ред. Ф. Г. Ващука*. Ужгород: ЗакДУ, 2011. Вип. 16. С. 290–305.
7. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: навч. посіб. Київ: Центр навчальної л-ри, 2003. 320 с.
8. Вітвицька С. С. Термінологічна система педагогіки вищої школи – основа формування, поглиблення, збагачення педагогічних знань студентів магістратури // *Професійна педагогічна освіта: становлення і розвиток педагогічного знання: монографія / за ред. проф. О. А. Дубасенюк*. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. С. 107–139.
9. Волкова Н. П. Педагогіка: посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Академія, 2003. 576 с.
10. Воронцова К. В. Стан дослідження розвитку вищої юридичної освіти незалежної України. *Науковий вісник кафедри Юнеско КНЛУ. Серія: Філологія. Педагогіка. Психологія*. 2015. Вип. 31. С. 275–281.
11. Гуменюк Т. І. Інтеграція основних тенденцій європейської юридичної освіти в Україні. *Право і суспільство*. 2018. № 3, ч. 2. С. 16–21.
12. Еволюція етосу юриста в Україні (історичний та соціально-психологічний нарис) / [В. О. Лозовой, В. О. Рум'янцев, Л. В. Анучина та ін.]; за ред. В. О. Лозового та В. О. Рум'янцева. Харків: Право, 2011. Вип. 10. 264 с.
13. Голік О. Б. Педагогічна майстерність: організаційно-управлінський аспект: навч. посібник. Донецьк: Ноулідж, 2010. 242 с.
14. Головачук Т. І. Інноваційний підхід при проведенні лекційного заняття. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Серія: Економічні науки*. 2011. Вип. 2(1). С. 405–410.
15. Грипич С. Н. Розвиток професійної мотивації студентів психолого-педагогічних спеціальностей у процесі навчання у ВНЗ. *Психологія:*

реальність і перспективи: збірник наукових праць РДГУ. 2017. Вип. 8. С. 63–67.

16. Гурська О. Місце та роль самостійної роботи студентів у навчальному процесі. *Витоки педагогічної майстерності*. 2014. Вип. 13. С. 103–107.

17. Драч І. І. Самостійна робота студентів вищих навчальних закладів як важливий елемент сучасної підготовки фахівців. *Нові технології навчання*: наук.-метод. зб. Київ: Наук.-метод. центр вищої освіти, 2004. Вип. 37. С. 86–90.

18. Ельбрехт О. М. Актуальність педагогічних знань для підготовки майбутніх фахівців у вищому навчальному закладі. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2009. № 12. С. 51–54.

19. Жорнова О. Науково-методичне забезпечення навчального процесу у вищій школі: усталені нормативи та сучасні вимоги. *Вісник Книжкової палати*. 2012. № 2. С. 6–9.

20. Кабакова Л., Мирончк Н. М. Організаційні форми роботи у вищому навчальному закладі. *Модернізація вищої освіти в Україні та за кордоном*: збірник наукових праць / за заг. ред. С. С. Вітвицької, Н. М. Мирончук. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. С. 150–154.

21. Каплінський В. В. Сучасні вимоги до практичних занять у вищій школі як провідної форми формування загальнопедагогічної компетентності майбутнього вчителя. *Міжнародний науковий вісник*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, Україна – м. Кошице, Словацька Республіка, 3 березня 2016 р.). 2016. Вип. 1 (12). С. 173–182.

22. Комишан А. І., Панфілов Ю. І. Педагогічний контроль як ключовий компонент педагогічної діагностики навчальних досягнень студентів та курсантів. *Сучасні педагогічні технології в освіті*: зб. наук.-метод. пр. / за ред. О. Г. Романовського, Ю. І. Панфілова. Харків: НТУ «ХПІ», 2016. С. 74–88.

23. Корсак К., Зінченко Т. Традиційні уроки та лекції: сучасний стан і перспективи. *Вища освіта України*. 2002. № 3. С. 75–80.

24. Кошечко Н. Інноваційні освітні технології навчання та викладання у вищій школі. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка*. 2015. № 1 (1). С. 35–38.

25. Кудіна В. В. Сучасна система діагностики навчальних досягнень студентів: тенденції розвитку. *Теоретичні питання культури, освіти та виховання*: збірник наукових праць. 2014. Вип. 50. С. 16–21.

26. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ: Знання, 2005. 486 с.

27. Курлянд З. Н. Педагогіка вищої школи. Київ: Знання, 2009. 387 с.

28. Лекція як провідна форма навчання у вищому закладі освіти: метод. рекомендації для викл. / Черних В. П., Зупанець І. А., Кайдалова Л. Г. та ін. Харків: Вид-во НФаУ, 2001. 36 с.

29. Мартиненко С. М. Європейський вектор розвитку вищої освіти в Україні: потреба часу чи модне гасло. *Педагогічна теорія і практика: збірник наукових праць*. 2018. Вип. 2 (7). С. 275–287.

30. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посібник / Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. Київ: Центр навчальної літератури, 2009. 472 с.

31. Палагнюк М. В., Лімбах Ф. З., Палагнюк І. Д. Особливості проведення семінарського заняття у вищому правоохоронному навчальному закладі. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2016. Вип. 1 (38). С. 203–207.

32. Рибачук А. В. Сучасний стан і проблематика фахової підготовки майбутніх юристів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2011. № 28. С. 441–447.

33. Танько Є. В. Розвиток поняття «самостійна робота» в зарубіжній педагогіці: досвід Великобританії. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2014. № 1 (35). С. 20–27.

34. Теслюк В. М., Стульнікова А. О. Методика підготовки і проведення семінарських занять у вищому навчальному закладі. *Вісник Національного університету оборони України*. 2011. № 3 (22). С. 61–66.

35. Топчій О. В. Науково-методичне забезпечення освітнього процесу у вищому юридичному навчальному закладі. *Військова освіта*. 2017. № 1. С. 173–182.

36. Топчій О. В. Суб'єкти методичного забезпечення освітнього процесу у вищих юридичних навчальних закладах (функціональний підхід). *Педагогічні науки: збірник наукових праць*. 2016, Вип. LXXI, Т. 2, С. 142–147.

37. Требін М. Місце та роль правового виховання в процесі формування правової культури громадян України. *Освіта і управління*. 2010. Т. 13, № 2–3. С. 92–107.

38. Янченко О. І. Форми і методи контролю знань в умовах сучасних навчальних технологій: метод. розробка. Кривий Ріг: Інгулецький технікум Криворізького технічного університету, 2008. 27 с.

39. Ярошенко О. Г. Контроль та оцінювання якості самостійної навчальної діяльності студентів в умовах кредитно-модульної системи організації навчання. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2009. № 2. С. 200–206.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

- *Аспірант України*. URL: <http://www.aspirant.com.ua>.
- *Державна науково-технічна бібліотека України*. URL: <http://www.gutb/и-t/org/>.
- *Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського*. URL: www.nbuv.gov.ua.

- *Національна парламентська бібліотека. URL: [http //www upli kiev ua/](http://www.upli.kiev.ua/).*
- *Одеська державна наукова бібліотека ім. М. Горького. URL: [http://www ognb odessa ua](http://www.ognb.odessa.ua).*
- *Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка. URL: [http:// korolenko/ kharkov](http://korolenko/kharkov).*
- *<https://stud.com.ua>.*